

Impulzus

A SZATMÁR - BEREGI KÓRHÁZ LAPJA

V. évf. 6. szám

2002. június

Beszámoló a IX. Magyarországi Egészségügyi Napokról

Az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete (EGVE) május 23-25. között Siófokon rendezte meg a magyar egészségügyi vezetők egyik legjelentősebb, minden évben lebonyolításra kerülő konferenciáját, a Magyarországi Egészségügyi Napokat. Lapunkat dr. Vadász Mária tájékoztatta a három napos program keretén belül elhangzott információkról, az egészségügy aktuális kérdéseivel foglalkozó beszámolókról.

Írásunkat a következő oldalra lapozva találhatják meg.

Több évtizedes munka a betegek gyógyulásáért

Előző számunkban röviden már beszámoltunk arról, hogy május 14-én, Fehérgyarmat Városnapj ünnepségén *Közszolgálatért* kitüntetésben részesült *Muzsai Józsefné*, a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati I. Belgyógyászati Osztályának ápolónője, aki hosszú évek óta nyugdíjasként is aktívan dolgozik, nap mint nap végzi munkáját, tanúbizonyságot téve szak tudásáról, emberségéről, kitartásáról, az élet tiszteletéről. *Muzsai Józsefné* a városi elismerés kapcsán nyilatkozott lapunknak több évtizedes munkájáról.

Riportunk a 12-13. oldalon olvasható.

A TARTALOMBÓL:

A Szatmár-Beregi Kórház
Igazgatói Tanácsának
határozatai

4. oldal

Befejezéséhez közeledik
a kórházi rekonstrukció

6. oldal

Minőségügyi rendszerrel
az élelmezés biztonságaért

9. oldal

Az Északkelet-Magyarországi
Belgyógyász Szakcsoport
tudományos ülése
Vásárosnaményban

10-11. oldal

Rendszeres minőségügyi ellenőrzések kórházunkban

A Szatmár-Beregi Kórház 2001. február 23-án kapta meg azt a tanúsítványt, amely igazolja, hogy az intézetben a járó- és fekvőbeteg ellátás, a diagnosztika, valamint az ezekhez csatlakozó háttérszolgáltató és irányító tevékenységek érvényességi területén bevezetett minőségügyi rendszer megfelel a DIN EN ISO 9001 szabvány követelményeinek. Ahhoz azonban, hogy a kórház ezt a tanúsítványt a továbbiakban is megtarthassa, éves rendszerességgel végrehajtott, külső cég által végzett felügyeleti auditokon kell megfelelnie. A megerősítő, felügyeleti auditok közötti időszakban azonban szintén folyamatosak az ellenőrzések. Ezeknek a belső, a kórház szakemberei által végzett minőségügyi ellenőrzéseknek a jelentőségéről nyilatkozott lapunknak intézményünk vásárosnaményi, valamint fehérgyarmati vezető auditora, *dr. Lengyel Anna és Berecz Judit*.

Cikkünk a 8. oldalon található meg.

BESZÁMOLÓ A IX. MAGYARORSZÁGI EGÉSZSÉGÜGYI NAPOKRÓL

Az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete (EGVE) május 23-25. között Siófokon rendezte meg a magyar egészségügyi vezetők egyik legjelentősebb, minden évben lebonyolításra kerülő konferenciáját, a Magyarországi Egészségügyi Napokat. A konferencián a Szatmár-Beregi Kórház vezetőségét *dr. Vadász Mária* főigazgató, *dr. Somorjai Zsolt* gazdasági igazgató, *dr. Szőke József* kontroller főorvos és *Rivnyák József* informatikai osztályvezető képviselte. Lapunkat *dr. Vadász Mária* tájékoztatta a három napos program keretén belül elhangzott, az egészségügy aktuális kérdéseivel foglalkozó fontos beszámolókról és előadásokról.

Dr. Vadász Mária elmondta, hogy a konferencia azon kívül, hogy az egészségügyi vezetők egyik legfontosabb idejű összejövetele volt, egyben ünnepi eseménynek is számított, hiszen az egészségügyi vezetők által mindig nagy haszonnal tanulmányozott, mértékadónak tekintett közgazdasági folyóirat, az Egészségügyi Gazdasági Szemle szerkesztői, szerzői és olvasói ezt az alkalmat használták fel arra, hogy méltóképpen megünnepeljék a lap fennállásának 40. évfordulóját. Az Egészségügyi Gazdasági Szemle az első olyan, a kórházi vezetők körében nagy megbecsülésnek örvendő folyóirat, amely a kórházi ellátó rendszer gazdasági kérdéseivel foglalkozik, és kiváló segédeszközként használható a mindennapi vezetői munka során. A folyóirat 40. éve igyekszik közvetíteni azt a szemléletet a magyar kórházi vezetők felé, amely a költségérzékenység, a hatékonyság irányába mutat. Az EGVE kongresszusán ezt a munkát értékelték azzal, hogy elismerésben részesítették a folyóirat alapítóját, főszerkesztőjét, *Kövesi Ervint*.

Az idén különös aktualitást adott a szakmai rendezvénynek az, hogy szinte a kormányváltással egy időben került megrendezésre. Mindenki kíváncsi volt arra, hogy az ország vezetésében bekövetkező váltás milyen mértékben fogja az egészségpolitikai helyzetet megváltoztatni. Várhozással tekintett a szakma az elé, hogy a leköszönő, vagy a jelölt miniszter fog megjelenni néhány nappal a miniszterek eskütétele előtt

megrendezett konferencián. Végül is a leköszönő miniszter már nem volt jelen (öt *Ivány Vilmos* államtitkár helyettes képviselte), viszont megjelent és előadást tartott a miniszterjelölt, *dr. Csebák Judit*. A miniszterjelölt az akkor még szintén leendő államtitkárával, *dr. Kökény Mihály*val érkezett Siófokra.

A miniszterjelölt arról tájékoztatta a jelenlevőket, hogy ugyan a vártnál is nagyobbban látja az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) kasszájának idei évi hiányát, a kormány mégsem áll el az ígéreteitől, és a száznapos program keretében legelső sorban az egészségügyi dolgozók 50%-os béremelését fogja megvalósítani az egészségügyi programajánlatok és tervek közül. Elhangzott azonban, hogy ez nem mindenki számára egyenlő mértékben 50% lesz, összességében viszont a bértömeget tekintve az említett 50%-kal több pénzt megkapja az egészségügy, és megkapják az intézmények. Dr. Vadász Mária elmondta, hogy azokon a helyeken – például egy háziorvosi praxisban –, ahol nagyon kevesen dolgoznak, névre szólóan fog megtörténni a béremelés, a megemelt fizetés összegének kiszámítása. A nagy intézményeknél viszont, ahol több százan, vagy még többen dolgoznak, nem lenne helyes, ha

így próbálnák meg megvalósítani a béremelést, mert egyrészt aránytalanságokat szülnének, másrészt pedig a jelenlegi rendszerben ez technikailag sem megoldható. Éppen ezért a menedzsmentekre vár a feladat, hogy differenciáltan, de a közalkalmazotti bértábla-kijáratás mentén haladva osszák majd el a bértöme-

Dr. Vadász Mária

get. (Az új bértábla tervezete azóta elkészült. – A szerkesztő megjegyzése.) Ezzel azt kívánják elérni a döntéshozók, hogy a nettó keresete mindenkinél, de elsősorban a szakképzett és diplomás egészségügyi dolgozóknak érzékelhetően növekedjen, a kezdő diplomások bruttó bére érje el a kampányban ígért 100.000 forintot, és mindemellett túl nagy béraránytalanságok ne álljanak elő. A konferencián elhangzott az is, hogy nem a választások során többször hangoztatott október 1-jén, hanem a pedagógusok béremelésével egy időben, szeptember 1-jén lép életbe az új bértábla az egészségügyben is, ami praktikus az azt jelenti, hogy először nem november hónapban, hanem már október elején a megemelt fizetésüket kapják meg az egészségügyi dolgozók. A főigazgató ezt a tényt úgy kommentálta, hogy mindez óhatatlanul okoz majd némi feszültséget, és az is biztos, hogy okoz majd ne-

hézségeket az intézmények vezetőinek, azonban ezt mindenhol örömmel vállalják, hiszen ilyen arányú béremelésre az egészségügyben még nem volt példa.

Elhangzott, hogy a kórházak átalakítását, vagy gazdasági társasággá való alakulását az új tárca is támogatni fogja. Az átalakulásra vonatkozó törvényt azonban várhatóan módosítani fogják. A jelenleg érvényben levő törvény két elemében várható komolyabb változás. Az egyik változtatás az lesz, hogy nem csak a közhasznú társaság (kht.), mint gazdasági forma lesz elfogadott a kórházak átalakulásakor, hanem várhatóan egyéb gazdasági társaságok is megalakulhatnak, illetve a dolgozók is szerezhetnek majd tulajdoni részesedést az új társaságokban. Mindez a korábbinál nagyobb nyitottságot mutat és még több lehetőséget hordoz magában. A törvény másik eleme, amelyben változás várható, az nem más, mint hogy az átalakulásakor a majdani lehetséges tulajdonosok, befektetők, illetve működtetők köréből nem zárják ki a szakmai beszállítókat, valamint a gyógyszergyártó és forgalmazó cégeket. A jelenlegi törvényi szabályozás szerint ez nem megengedett, tehát szakmai befektetők jelen állás szerint nem kerülhetnének be a befektetők és vállalkozók körébe. Kórházunk főigazgatója elmondta, hogy ő egyetértene ezzel a változással, mert a jelenlegi szabályozás ezen szakaszát célszerűtlennek és kicsit álszentnek tartja. A valódi befektetői érdekeltesség ezeknek a cégeknek

a körében lelhető fel, és tiltás esetén is megtalálnák a módját, hogy közvetítő cégeken keresztül mégis részt vegyenek az átalakításban.

A miniszteri beszámolóban szó esett arról is, hogy a jövőben ápolási biztosítást is bevezetnének, hiszen a jelenlegi egészségügyi ellátó rendszernek az az egyik legnagyobb problémája, hogy az idősödő, illetve korán rokkanttá váló, vagy bármilyen egészségügyi probléma miatt tartós ápolásra szoruló emberek számára nincsenek megfelelő intézmények. Ellátásuk nem egyszer az egészségügyi intézményeket terheli, noha ezeknek a betegeknek nem mindig lenne szükségük kórházi kezelésre. A magyarországi szociális szférában jelenleg elérhető szociális, vagy ápolást nyújtó otthonok vagy nem alkalmasak vagy túl drágák az ápolást igénylők számára.

A folyosói beszélgetésekből kiderült, többen aggódnak vagy figyelik, hogy a szociális és az egészségügyi tárca összevonásra került. A szociális szféra képviselői azért, mert úgy gondolják, hogy most az egészségügy kap prioritást. Az egészségügyet képviselők ezzel szemben attól tartanak – mivel ez egy hatalmas és nehéz örökséggel "megáldott" terület –, hogy a meglévő energiák

esetleg szétaprózódhatnak. De az előbb említett ápolás is példa arra, amely indokolhatja az összevonást. Az ápolásra szoruló betegek ellátása határterület, amely különálló tárcák esetén igazából senkihez sem tartozik. Számos nyugati, vagy tengerentúli országban már létrehozták az ápolási biztosítási kasszát, ami az embereknek idős korukra, vagy fiatalabb korukban bekövetkező súlyos megbetegedésük esetére biztonságot nyújt azzal, hogy finanszírozza ápolásukat mindaddig, amíg szükséges. Helyes tehát, ha a lakosság az ilyen irányú szükségletek kielégítését megalapozó járulékot is fizet. Kórházunk főigazgatója bízik a terv megvalósításában, mert meggyőződése, hogy az új szolgáltatás bevezetése tehermentesítené az egészségügyi ellátó szolgálatot, valamint a szociális ellátó rendszert is, és ugyanakkor megoldást jelentene – elsősorban az otthonápolás lehetőségeinek kiszélesítésével, illetve megfelelő otthonok létesítésével – nagyon sok súlyos beteg, vagy idős ember számára.

A miniszterjelölt asszony Siófokon felolvasta a kormányfő levelét, amelyben Medgyessy Péter támogatásáról biztosított minden olyan, az egészségüggyel kapcsolatos törekvést és szándékot,

amely a jobbítás irányába mutat. Megerősítést nyert, hogy a miniszteri programban foglaltak a miniszterelnök által is deklaráltan nagyon fontos területek, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani. Medgyessy Péter levelében is szerepeltek azok a konkrét tervek, amelyek fontos helyet kaptak a felvázolt programban, vagyis úgy tűnik, hogy a kormányfő és a szakminiszter között adott a munka elvégzéséhez szükséges összhang, és változatlan a kormányzati szándék a források biztosítására, mely az egészségügy konszolidációs programjának megvalósításához szükséges.

A konferenciának természetesen elsősorban menedzsment-szakmai vonatkozásai voltak. Az előadások döntő többsége a finanszírozási, finanszírozhatósági problémákkal, a gazdálkodás célravezető módszereivel foglalkozott, de többen számoltak be az érdekeltségi rendszerek kialakításának módzatairól és tapasztalatairól is. A konferencia lebonyolításában újdonságnak számított, hogy bemutakoztak az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesületének régiói. Minden régió részéről több olyan előadás hangzott el, amelyben az adott földrajzi területen az egészségügyben

tapasztalható sajátosságokról, sikerekről és problémákról volt szó. Ezek az előadások természetesen nem csak az adott régióból érkező szakemberek számára voltak érdekesek, hanem mindenki találhatott bennük megfontolásra, továbbgondolásra érdemes információkat.

A konferencián egy jelentős előadásblokk foglalkozott a kontrolling feladatokkal, és ugyancsak több előadás szólt az informatikai fejlesztések szükségességéről, a különböző informatikai rendszerek fontosságáról. Különösen az integrált informatikai rendszerek voltak a középpontban, hiszen ezek ma már egy korszerű kórház működtetésében kulcsszerepet játszanak.

A konferencián elhangzott, hogy a kórházak adóssághalmozása növekedett. A tapasztalatok szerint vannak nagyon nehezen gazdálkodó kórházak, néhányan viszont már arról tudtak beszámolni, hogy miután bevezették a korszerű módszereket, a megfelelő átvilágítás és keretgazdálkodás mellett a kontrolling rendszer kiépítésével, informatikai rendszerek igénybevitelével, minőségügyi rendszer működtetésével, és a mindezekre ráépített érdekeltségi rendszer kidolgozásával, endofinanszírozással előbbre tudtak jutni.

TÁJÉKOZTATÓ EGYES SZAKRENDELÉSEK IDEIGLENES SZÜNETELÉSÉRŐL

Tisztelt Olvasóink!

Tájékoztatásul közöljük, hogy a nyári szabadságolások miatt a jelzett időpontokban a Szatmár-Beregi Kórház következő szakrendelése szünetelnek:

Gyermekepulmonológiai szakrendelés:	2002. július 15-től augusztus 11-ig
Gyermekepszichológiai, logopédiai szakrendelés:	2002. július 1-től augusztus 15-ig
Neurotraumatológiai szakrendelés:	2002. július 4.
Pszichiátriai szakrendelés:	2002. július 22-től augusztus 30-ig

Betegeink ellátásáról ez idő alatt az általános gyermekgyógyászati és neurológiai szakrendeléseken gondoskodunk. Pszichiátriai esetek ellátása Nagyállóban történik.

Kérjük szíves megértésüket!

IGAZGATÓI TANÁCSÜLÉS KÓRHÁZUNKBAN

A Szatmár-Beregi Kórház legutóbbi igazgatói tanácsülésére 2002. június 6-án került sor. A tanácsülésen a kórház felső vezetésének tagjai a kórház működésével kapcsolatos beszámolókat hallgattak meg, majd lényeges, a továbblépést, elsősorban a betegellátás, az orvos-szakmai munka és a gazdálkodás minőségének további javítását megalapozó határozatokat hoztak. Az alábbiakban az igazgatói tanácsülés legfontosabb napirendi pontjairól és határozatairól számolunk be.

Az Igazgatói Tanács ülésén, melyet *dr. Vadász Mária* főigazgató vezetett, első napirendi pontként *Ritnyák József* informatikai osztályvezető adott tájékoztatást a teljesítmények ez évi alakulásáról. Elhangzott, hogy a járóbeteg szakellátást igénybe vevők száma emelkedett. A fekvőbeteg szakellátásban az esetszámok az első 3 hónapban szintén meredeken emelkedtek, ezzel szemben áprilisban és májusban kissé visszaesett a betegforgalom, de még így is meghaladja az előző évit. Egy-két kivételtől eltekintve minden osztály legalább a tavalyi teljesítményeknek megfelelően dolgozott, míg a stroke részleg és a vásárosnaményi belgyógyászati osztály esetében számottevő, a fül-orr-gége osztály esetében kiemelkedő teljesítménynövekedés figyelhető meg. Az osztályos és szakrendelői teljesítmények részletes értékelésére, és a teendők megbeszélésére a főigazgató osztályvezetői értekezlet összehívását javasolta június 26-ra.

A teljesítmények elemzése és a további javulás elérését célzó javaslatok elhangzása után második napirendként *dr. Somorjai Zolt* gazdasági igazgató a likviditási helyzetről tájékoztatta a tanácsülés résztvevőit, majd előterjesztést nyújtott be az endofinanszírozás 2002. évi szabályainak megállapításáról. Elmondta, hogy az első 5 hónap likviditása elfogadható mértékű. Beállt a bérszint, csak néhány esetben volt tapasztalható minimális mértékű számla-kifizetési késedelem és a dologi kiadások szintje is beállt egy jól kezelhető szintre. *Dr. Somorjai Zolt* kiemelte, hogy

amennyiben nem következik be váratlan esemény, a teljesítmények növekedésének, a lekötött pénzeknek és a gazdálkodás szakszerűségének köszönhetően a kórház augusztus végére jelentősebb pénzügyi tartalékokkal fog rendelkezni, aminek köszönhetően nyugodtan lehet az év elkövetkező időszakának feladataira koncentrálni, jövedelmezőséget biztosító kisebb fejlesztéseket végrehajtani. A tájékoztató elhangzása után a jelen levők egybehangzó véleményként került megállapításra, hogy a Szatmár-Beregi Kórház gazdálkodása kiemelkedő színvonalú, hiszen az intézménynek nincsenek likviditási gondjai, ami az egészségügyben Magyarországon mindenképpen ritka dolog.

Dr. Somorjai Zolt ezután elfogadásra javasolta az endofinanszírozás szabályozásáról szóló előterjesztést, mely a többlet-teljesítmények anyagi elismerését teszi lehetővé. A gazdasági igazgató ismertette, hogy a szabályzat szerint endofinanszírozásra negyedévenként kerülhet sor, ha a kórház teljesítménye pozitív. Az endofinanszírozás alapja az osztályok által vállalt és az elért pozitív teljesítmény közötti különbség. A szabályozás tartalmazza a felosztás mértékét és a kifizetések módját, mely szerint a többletbevétel 30%-ának megfelelő összeg visszakerül az egységekhez, s annak felosztásáról az egység vezetője dönt. További 10% az osztály vezetőjét illeti meg, két negyedév együttes értékelése alapján.

A következő napirendi pont az Északkelet-Magyarországi Belgyógyász Szakcsoport tavaszi, Vásárosnaményban megrendezett tudományos ülésének értékelése volt. A tudományos ülésről *dr. Szabó István*, kórházunk vásárosnaményi telephelyének orvos-vezetője, a II. belgyógyászati osztály osztályvezető főorvosa, és *dr. Simon János* orvos-igazgató, a rendezvény fő szervezői adtak tájékoztatást, kiemelve a rendezvény szakmai jelentőségét, és azt, hogy egy ilyen magas színvonalú tudományos összejövetelnek a megrendezése rendkívüli mértékben megnöveli intézményünk presztízsét. *Dr. Szabó István* ezután felolvasta *prof. dr. Kakuk Györgynek*, a szakcsop-

ort elnökének, a Debreceni I. Belgyógyászati Klinika vezető professzorának az elismerő levelét a tudományos ülésről. *Dr. Simon János* megköszönte a kórházi munkatársaknak a rendezvény megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos közreműködését, és ő is beszámolt arról, hogy a tudományos ülésről a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a résztvevők. Az Igazgató Tanács tagjai határozta arról is, hogy a kórház költségvetéséből biztosítják a költségek megtérítéséhez hiányzó forrást, mivel a szponzorok által eljuttatott támogatás nem bizonyult elegendőnek.

A negyedik napirendi pont a rekonstrukció állásáról szóló tájékoztatás volt. A munkálatokról, azok befejezésének várható idejéről *Tukacsné Elek Éva* műszaki igazgató tájékoztatta az ülés résztvevőit. (A témával külön cikkben részletesebben foglalkozunk lapunkban. – A szerk.)

Tukacsné Elek Éva ezután előterjesztette "Az intézmény munka-, tűz- és környezetvédelmi helyzete, aktuális feladataink a jogszabályi módosítások, változások tükrében" című tájékoztatót. Kórházunk műszaki igazgatója felhívta a figyelmet arra, hogy a jelzett területeken számos tennivaló van, amelyeket elsősorban az Európai Unió szabványai, törvényei írnak elő, ám ezek elvégzése mellett természetesen folyamatosan kell végrehajtani a megszokott ellenőrzéseket, felülvizsgálatokat is. A jelenlevők elfogadták a részletesen kidolgozott, szemléletesen illusztrált anyagot, és határozta a szükséges teendőkről, mint például veszélyes hulladék kezelésének ellenőrzése, stb.

A hatodik napirendi pontban *dr. Szabó István* tájékoztatta az Igazgatói Tanácsot a korábban működését szüneteltető, ám két éve azt újra megkezdő "Kórház a Beregi Lakosságért Alapítvány" aktuális feladatairól, a kuratórium "felkészüléséről". A működés szabályosságának biztosításához a kórház jogászának közreműködését, mielőbbi kuratóriumi ülés összehívását határozták el a tagok.

A hetedik napirendi pont a Szatmár-Beregi Kórház kezelésében lévő tivadari és vásárosnaményi üdülők helyzetével foglalkozott. Elhangzott, hogy az árvízkarok miatt az üdül-

ők leromlott állapotban vannak, kihasználatlanul állnak, felújításukra és üzemeltetésükre komoly összegeket kellene fordítani. A felszólalások után az Igazgatói Tanács egyhangú szavazással úgy döntött, hogy az üdülők nem kerülnek felújításra, döntés született továbbá arról, hogy az üdülők helyzetét az érintettek (elsősorban a szakszervezeti elnökök) megkeresése után újra meg kell tárgyalni. Határozott az Igazgató Tanács arról, hogy amennyiben a szakszervezet felmérése alapján a dolgozók igénylik, úgy üdülőket bérel a kórház a dolgozók számára.

A következő napirendi pont a Semmelweis-nap megszerzésének előkészítése volt. A jelen levők *dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna* ápolási igazgató által az ünnepség megtartására javasolt időpontot és helyszínt elfogadták, így az idei Semmelweis-nap június 28-án kerül megrendezésre. Az ünnepség helyszíne a fehérgyarmati strand lesz.

Az igazgatói tanácsülés utolsó, "Egyebek" napirendi pontjában szintén fontos témák megbeszélésére került sor, többletkapacitási pályázatok benyújtása, kollektív szerződés aláírásának előkészítése, decubitus kezelések, nagy értékű műszerek karbantartási problémái, a rekonstrukció alatt álló hotel-szárny hamarosan megtörténő átadására való felkészülés előzetes megbeszélése.

Az ülés végén bejelentések hangzottak el, melyek közül kiemelendő *dr. Imon János* osztályvezető főorvos orvosigazgatói megbízásról történt lemondása. A kórház 2000-től megbízott orvos-igazgatója elmondta, hogy annak idején három hónapra vállalta a megbízást, azóta eltelt két év, és osztályvezetői feladatai, egyéb funkcióiból eredő munkái oly mértékben megszaporodtak, hogy a jövőben várhatóan növekvő orvos-igazgatói feladatok végzését felelősséggel a továbbiakban nem vállalhatja. A főigazgató az indokokat méltányolva a lemondást tudomásul vette és elfogadta az Igazgató Tanács javaslatát független orvosigazgató alkalmazására és ehhez pályázat kiírására.

KÓRHÁZUNK TERÜLETÉRE KÖLTÖZIK A VÁSÁROSNAMÉNYI TÜDŐGONDOZÓ INTÉZET IS

A vásárosnaményi Tüdőgondozó Intézet a városnak a kórháztól nagy távolságra található részén fogadja a szűrésre jelentkezőket és gondozott betegeket. A beregi városban már korábban felerősödtek azok a törekvések, hogy amint az a fehérgyarmati tüdőgondozó esetében történt, a rossz állapotú, a mai kor elvárásainak nem megfelelő épületből Vásárosnaményban is jó volna átköltöztetni az intézetet egy felújított épületbe a kórház telephelyére.

Most már biztos, hogy a vásárosnaményi tüdőgondozó átköltöztetésével kapcsolatos tervek a közeli jövőben megvalósulhatnak. Dr. Vadász Mária, kórházunk főigazgatója elmondta, hogy ez a megoldás megfelelő szakmai környezetet és jobb elérhetőséget fog biztosítani a betegek és a szakmai személyzet számára.

Az elmúlt évben a Megyei Önkormányzat a szükséges önrész biztosítása mellett

pályázatot nyújtott be a Megyei Területfejlesztési Tanácshoz és az Egészségügyi Minisztériumhoz annak érdekében, hogy az ezek által megszerzett forrásoknak köszönhetően ne csak az átköltöztetés történhessen meg, hanem az erre szolgáló épület felújítása és megfelelő gépműszer állomány biztosítása is. A Megyei Önkormányzat az egyik pályázatot az intézetnek hamarosan helyt adó épület felújításához és átalakításához (amely épületben korábban a vásárosnaményi fül-orr-gége osztály működött), a másikat pedig a gépműszer beszerzéshez szükséges források jelentős részének elnyerése, biztosítása érdekében nyújtotta be. Az építészeti munkákkal kapcsolatos pályázat úgy készült el, hogy amennyiben a pályázat folyamata sikeresen végződik, az itt elnyert forrásból is lehessen egy adott összeget bizonyos kisebb műszerbeszerzésekre fordítani. A Területfejlesztési Tanácsnál a pályázat pozitív elbírálásban részesült. A megnyert források terhére

lapunk megjelenésével nagyjából egy időben megkezdődhet a tüdőgondozónak helyt adó épület átalakításának pénzügyi-műszaki előkészítése (kivitelezési pályázat, kiviteli szerződés megkötése, stb.).

Az építészeti költségek körülbelül 30 millió forintot fognak kitenni, a megfelelő gépek leszerelésére, áttelepítésére, sugárvédelmi bemérésére és az épületnek a berendezésére további 6-7 millió forintra van szükség.

Sajnálatos módon még nem érkezett visszajelzés az Egészségügyi Minisztériumhoz benyújtott, tüdőszűrő egység beszerzéséhez szükséges források elnyerésére vonatkozó pályázatról. Ennek a pályázatnak az önrésze a Megyei Önkormányzat 20 millió forint összegben kezességet vállalt. Ezt decemberben írta ki a minisztérium és kórházunk januárban nyújtotta be pályázatát. A pályázaton elnyert pénz egy nagyon modern tüdőszűrő berendezés beszerzését tenné lehetővé. (A minisztérium-

ba kórházunk több pályázatot is benyújtott. Néhányra májusban érkezett válasz, ám forráshiányra hivatkozva ezek sajnos általában negatív visszajelzések voltak.)

A fül-orr-gége osztály korábbi épületének átalakítása még ebben az évben, őszig megtörténik. Amennyiben pozitív elbírálásban részesül a gépműszer pályázat, akkor a tüdőgondozót új szűrőberendezéssel, valamint a meglévő, újszerű állapotú, tartalékba helyezett egyéb röntgenegységekkel és készülékekkel lehet felszerelni. A még hiányzó berendezések egyéb forrásból, megyei önkormányzati és területfejlesztési hozzájárulásból kerülnek beszerzésre. Amennyiben viszont a pályázatra elutasító választ kap a kórház, akkor a meglévő felszerelések áttelepítésével lesz biztosítva az ellátás. Lényeges tehát, hogy a kórház mindenképpen használatba kívánja venni a felújított épületbe átköltöztetett tüdőgondozót még a tél beállta előtt.

A Tüdőgondozó Intézet Vásárosnaményban jelenleg a felvételünkön látható épületben, a városnak a kórháztól távol eső részén működik.

A kórház területén a fül-orr-gége osztály korábbi épületében nyer elhelyezést a Tüdőgondozó Intézet

REKONSTRUKCIÓ

Befejezéséhez közeledik az öt éves rekonstrukciós folyamat a Szatmár-Beregi Kórházban

A Szatmár-Beregi Kórház júniusi Igazgatói Tanácsülésének 4. napirendi pontjaként került megtárgyalásra a kórházi címzett beruházás befejező munkálatainak állásáról szóló beszámoló. Dr. Vadász Mária, intézményünk főigazgatója elmondta, hogy az 1997-ben elkezdődött építési folyamat várhatóan ez év augusztusában fog véget érni az utolsó nagy kórházi épületrész, a fehérgyarmati B1 jelű, azaz a fertőző osztály felé néző hotel-szárny átadásával.

A műszaki átadás július 31-re van kitűzve, és a már felújított részeknél szerzett tapasztalatok szerint két-három hét, amely idő alatt a kivitelezők még el tudják végezni a szemléken, bejárásokon látottak alapján a szakhatóságok, a kórház vezetői és műszaki szakemberei által jelzett hiánypótlásokat.

A főigazgató és a műszaki igazgató arról számolt be, hogy a B1 épület átadása nem a korábban felújított részeknél megszokott

módon, hanem szakaszosan történik, és a tetőtér átadásával-átvételével június elején már el is kezdődött. Ez úgy vált lehetségessé, hogy a kivitelezők a kórház működését figyelembe vevő ütemezés szerint dolgoztak. Igazodtak a majdani felhasználók kéré-

séhez, és az építő, valamint gyógyító folyamatok elkülönítésével biztosítva a gyógyító munka zavartalanságát, a tetőteret már akkor elkezdték kialakítani, amikor az alsóbb szinteken még zajlott a gyógyítás, így értelem szerűen itt hamarabb is végeztek a munká-

val. A tervek szerint ide – lapunk megjelenésével körülbelül egy időben – már be is költözik az informatikai osztály.

A 3. emelet – azaz a fül-orr-gége osztály majdani helye – lapzártánk idején szintén a befejezéshez közeli állapotban van, ezen a szinten várhatóan június végén kezdődhet el a műszaki átadás-átvétel.

Az alsóbb, gyógyítást szolgáló szinteken és az alagsorban is jó ütemben zajlik a munka. Ezen a szinteken a műszaki átadás egy időben fog megtörténni, és a tervek szerint július 31-én kezdődhet el, amely időpontot a kórház főigazgatója és a kivitelezést végző cég vezető szakemberei szerint is tartani lehet. Az átadási folyamat végére, a számítások szerint legkésőbb augusztus közepére az épület a kórház rendelkezésére fog állni. Beköltözés után, a tervek szerint szeptembertől itt is újra megkezdődhet a betegellátás, a gyógyító munka.

A tetőtérbe lapunk megjelenésével egy időben beköltözhet az informatikai osztály. Felvételünk az informatika egyik új helyiségének beütemezésakor készült.

Címzett pályázat a fertőző osztály felújítására

A felújítási munkákból néhány épület sajnos kimaradt, és így sokáig úgy tűnt, hogy a rekonstrukció nem lehet teljes körű. Ennek a helyzetnek a megváltoztatásáért már évek óta nagyon komolyan küzd kórházunk vezetése. Dr. Vadász Mária elmondta, hogy a Megyei Közgyűlés jóváhagyása alapján elkészült a megvalósíthatósági tanulmány a fertőző osztály épületének rekonstrukciójára és a címzett támogatás elnyerésére vonatkozó pályázatot az előírt határidőig benyújtotta a Megyei Önkormányzat. A pályázat várhatóan már az idei év őszén bírálatra kerül, és amennyiben támogatást kap, akkor a jövő évben kezdődhetne meg a fertőző osztály épületének rekonstrukciója.

A megvalósíthatósági tanulmány két változatban készült el. Mind a két változat szerint a jelenleginél több funkció befogadására lesz alkalmas az épület,

tehát nem csak a fertőző osztálynak jelenleg helyt adó két szint lenne kihasználva. Az alagsort körülvevő földszint a véradó felőli oldalon mindenképpen kibontásra kerülne, hasonlóképpen, mint az korábban a fizioterápiának jelenleg helyt

adó B2 hotelszárny esetében is történt. A tervek szerint az átalakított alagsorban fog elhelyezésre kerülni a véradó. Az új hely az eddigieknél sokkal kulturáltabb elhelyezést tenne lehetővé ennek a nagyon fontos szolgáltatásnak a végzéséhez.

Mindkét pályázati változat tartalmaz magastető-ráépítést, ám csak az egyikben szerepel a tetőtér beépítése. A B változat az, amely szerint a tetőtérben nővéri és orvosi férőhelyek kerülnének kialakításra. Ez a nyilvánvalóan költségszebb megoldás, ám mégis jó volna, ha ennek a változatnak a megvalósítására kapna lehetőséget a kórház, hiszen a mi térségünkben, a keleti határ mentén különösen fontos a szakemberek megtartása, amihez azonban biztosítani kell a szükséges feltételeket. A tapasztalatok szerint a nem fehérgyarmati vagy vásárosnaményi származású, illetve nem itt lakó orvosok és nővérek egyértelműen szívesebben maradnának intézményünkben, ha számukra kulturált férőhelyek állnának rendelkezésre. A tulajdonos Megyei Önkormányzat első helyen ezen B változatot támogatta.

Remélhetően hamarosan megkezdődhet a fertőző osztály épületének rekonstrukciója is

MINŐSÉGÜGYI KONFERENCIÁK

Dr. Vadász Mária Siófokon, dr. Havacs Ildikó Debrecenben tartott előadást

A közelmúltban **dr. Vadász Mária**, kórházunk főigazgatója és **dr. Havacs Ildikó**, intézményünk minőségirányítási vezetője előadást készített "A vezetőségi átvizsgálás, mint a stratégiaformálás eszköze a Szatmár-Beregi Kórházban" címmel. Érdekes véletlen, hogy a közös munka eredményeként létrejött előadás a közelmúltban ugyanazon a napon hangzott el az ország egymástól igencsak távol található városaiban.

Dr. Vadász Mária május 9-én Siófokon vett részt egy konferencián, amelyet a TÜV cégcsoport szervezett. A cégcsoport azoknak a partnereknek a vezetőit hívta meg, ahol tevékenységük során már auditáltak. A konferencia nem kimondottan egészségügyi jellegű összejövetel volt, jelen voltak például a gépipar, a vegyipar, az építőipar, illetve a könnyűipar vezető képviselői is. A közöszál az volt, hogy a résztvevők mindegyikének munkahelye ISO szabvány szerint építette ki minőségügyi rendszerét, illetve a TÜV cégcsoport auditálta azt. A plenáris ülés mellett az egészségügynek, csakúgy, mint más területeknek, külön szekciója volt a konferencián, mely a több száz résztvevő miatt is szükséges volt. A bemutatott módszer és kórházunk eredményei komoly elismerést váltottak ki a résztvevőkől.

Dr. Havacs Ildikó az "ISO-tól a klinikai auditig" alcímmel megrendezett kétnapos szakmai konferencián, a Debreceni Egészségügyi Minőségügyi Napok (DEMIN II) első napján, azaz szintén május 9-én tartotta meg az előadást a "Minőségügyi rendszerépítés-tapasztalatok"

címet viselő blokkban. A DEMIN II-t, csakúgy, mint a tavalyi első, ilyen címmel megrendezett konferenciát (amelyen dr. Vadász Mária tartott előadást) a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Népegészségügyi Iskola az Európai Minőségügyi Szervezet Magyar Nemzeti Bizottságával közösen rendezte meg a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában. Kórházunk minőségirányítási vezetője nagy sikert aratott az előadással, amit az is bizonyít, hogy pár nappal a rendezvény után gratuláló, és a következő évi hasonló rendezvényre szóló meghívó levelet kapott a konferencia főszervezőjétől.

A kórházunk főigazgatója és minőségirányítási vezetője által készített előadás az intézményünkben bevezetett egyik olyan módszert ismerteti, amely a stratégiaformálás egyik eszközeként kerül alkalmazásra. A vezetőségi átvizsgálásnak egy olyan módszere került a kórházban elfogadásra és alkalmazásra, amelyet úgy ítélt meg az auditáló cég, hogy mások hasznára is válhat, ha nagyobb nyilvánosságot kap.

A módszer lényege egyszerű. A vezetőség a szabvány megfelelő fejezete szerint elvégzi az átvizsgálást, az eredményeknek a stratégiai célokkal való azonosítását, értékeli a teljesítményeket, a betegek visszajelzéseit, az al-

vállalkozói teljesítményeket, a különböző fejlesztések és tervek realizálódását. A vezetőség, amikor számba veszi az eredményeket, megvizsgálja, hogy valóban jó cél érdekében és jól hasznosította-e az erőforrásait. Az eredmények láttán el kell készítenie az ezekre alapozott, és a továbblépés lehetőségét is megteremtő terveket, ámde úgy, hogy azokba beépítik a munkatársi javaslatokat is. Fontos, hogy a vezetőnek a szakmai kompetenciával bíró személyeket be kell vonnia a döntés-előkészítésbe. Lényeges, hogy a munkatársak

beszámolójukkal együtt adják meg azokat a szakmai programjavaslatokat az év végi vezetőségi átvizsgálás és az év közti tervátalakítások során, amelyeket

fontosnak éreznek, és amelyeket a kitűzött fő céljaikkal egybevágnak találnak. Ezekhez a szakmai programokhoz kell illetve lehet a munkatársaknak az erőforrások hozzárendelését kérni. Mindez a gyakorlatban úgy történik, hogy a kollegák beszámolnak a saját feladataik elvégzéséről, megvizsgálják, hogy azok maradéktalanul teljesültek-e a kitűzött céloknak megfelelően, egybevágtak-e az intézmény fő célkitűzéseivel (amennyiben nem, akkor levonják a változtatás szükségességére vonatkozó következtetéseket). A beszámolóval együtt a munkatársak megteszik javaslataikat a

saját munkaterületükre, illetve a kórház egészére vonatkozóan. Ezek a javaslatok a minőségirányítási vezető által összegzésre kerülnek, és rendszerezve, csoportosítva kapja meg azokat az intézmény vezetője. Az intézmény vezetője ezeket a javaslatokat felhasználja a következő tervek elkészítéséhez. Amikor megszületnek az új elképzelések, ezeket együttesen tanulmányozzák és véleményezik a középvezetők nem csak a saját szakterületükre, de a kórház egészére vonatkozóan. Ezt követően közösen kerülnek elfogadásra azok a szakmai célkitűzések, amelyeket aztán a kórházvezetés beépít az egész kórház működésével kapcsolatos célrendszerbe, módosítva ezzel a korábbi célrendszert. Ezt a módosított célrendszert a vezetés megismerteti a munkatársakkal.

A stratégiai tervek elkészítésének az a célja, hogy a kórházban végbemenő folyamatok összehangoltak legyenek. A fent ismertetettek miatt a tervet mindenki magának érezheti, mindenki tisztában van a feladataival és a felelősségével, így a rendszer valóban összehangoltan, jól működik. Mivel itt egy kórházról van szó, nyilván minden cél arra irányul, és mindenkinek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a betegellátás a lehető legjobb legyen.

A fentiekhez készült egy rendszermodell, melynek ábrákkal alátámasztott ismertetésére került sor a siófoki és debreceni előadások során. Az előadások keretében kórházunk vezetői konkrét példákkal is éltek, amelyekben a 2002. évre a vezetőségi átvizsgálás kapcsán született vezetői javaslatok egy jelentős részével megismertették a hallgatóságot.

Dr. Havacs Ildikó a Debrecenben tartott előadása közben

RENDSZERES MINŐSÉGÜGYI ELLENŐRZÉSEK KÓRHÁZUNKBAN

A Szatmár-Beregi Kórház 2001. február 23-án kapta meg azt a tanúsítványt, amely igazolja, hogy az intézetben a járó- és fekvőbeteg ellátás, a diagnosztika, valamint az ezekhez csatlakozó háttérszolgáltató és irányító tevékenységek érvényességi területén bevezetett minőségügyi rendszer megfelel a DIN EN ISO 9001:1994 szabvány követelményeinek. Ahhoz azonban, hogy a kórház ezt a tanúsítványt megtarthassa, éves rendszerességgel végrehajtott, külső cég által végzett felügyeleti auditokon kell megfelelnie. Mint arról már lapunkban is beszámoltunk, legutóbb az idei év januárjában volt ilyen audit az intézetben, amelynek során a kórház megfelelt a követelményeknek, és az auditot végző cég szakembereinek minősítése alapján megartathatta a tanúsítványt.

A megerősítő, felügyeleti auditok közötti időszakokban is folyamatosak az ellenőrzések. Ezeknek a belső, a kórház szakemberei által végzett minőségügyi ellenőrzéseknek a jelentőségéről nyilatkozott lapunknak intézményünk fehérgyarmati, valamint vásárosnaményi vezető auditora, **Berecz Judit és dr. Lengyel Anna.**

A minőségügyi ellenőrzésekkel kapcsolatban Berecz Judit elmondta: a legutóbbi felügyeleti audit után a fehérgyarmati telephely vezető auditoraként úgy gondolta, hogy az ellenőrzéseket folyamatosra kell tenni annak érdekében, hogy – bár komolyabb hiányosságokat nem tárt fel a külső auditáló cég, sőt számos területen például értéktűnnek nevezte az intézmény teljesítményét – a következő auditra még jobban fel tudjon készülni, és folyamatosan magas szinten feleljen meg a minőségügyi rendszer előírásainak, követelményeinek a kórház. Ezzel kapcsolatban Berecz Judit összeállított egy tervezetet, amelyet engedélyeztetett dr. Vadász Máriaival, a kórház főigazgatójával és dr. Havacs Ildikóval, az intézmény minőségügyi vezetőjével. A főigazgató és a minőségügyi vezető ezt a tervezetet elfogadta, és hozzájárult ahhoz, hogy a minőségügyi rendszer működtetésével kapcsolatos előírásokban szereplőnél nagyobb számban, folyamatosan legyenek belső ellenőrzések a kórházban. A tervezetben szereplő programnak megfelelően a Szatmár-Beregi Kórházban minden hónapban a felügyeleti auditokhoz hasonló ellenőrzésekre kerül sor.

Az ellenőrzés mindig előre megbeszélte időpontban történik, amelyről az illetékes terület osztályvezetője, részlegvezetője, szakrendelőket esetében az adott rendelő szakmai munkájáért felelős főorvos értesítést kap. Az ellenőrzések tervezett időpontjáról értesítést kap az ellenőrzendő terület belső auditora is, aki a gyógyító területek esetében általában az osztály főnövére. Az ellenőrzésekre tehát nem váratlanul, nem "rajtaütés-

szerű támadásként" kerül sor, az időpontot legalább egy héttel az ellenőrzés előtt egyeztetik a szakemberek.

Az ellenőrzéseken a következő szakemberek vesznek részt: a kórház főigazgatója, minőségügyi vezetője, a telephelyi vezető auditor, a területely illetékes osztályvezető és munkatársai. Időnként külső, más szakterületen munkát végző szakemberek, s z a k é r t ő k meghívására is sor kerül. Ez utóbbira volt példa a közel-múltban, amikor a belgyógyászat

területén elvégzett, a decubitus (decubitus: felfekvés, a bőr és a bőr alatti kötőszövet részleges elhalása) előfordulási gyakoriságával kapcsolatos ellenőrzésre meghívást kapott *Károlyi Kálmán*né, a kórház higiénikus főnövére, valamint *Bibari István*né, a fehérgyarmati szakrendelők vezető asszisztense, aki nosocomialis surveillance-szal is foglalkozik. (Nosocomialis surveillance: a kórházi fertőzések problematikájának meghatározására alkalmas különféle adatok gyűjtése. A surveillance a megbetegedés előfordulásának és megoszlásának, továbbá a megbetegedés rizikóját növelő vagy csökkentő körülményeknek, eseményeknek aktív, szisztematikus és folyamatos megfigyelése az adott populációban. E tevékenység kiterjed a megfigyelési adatok folyamatos feldolgozására, analízisére és az eredmények visszajuttatására mindazokhoz, akiknek szükségük van rájuk a megfelelő lépések megtételéhez.)

Az ellenőrzések során a részt vevő szakemberek átnézik az összes minőségügyi dokumentációt, az osztályokon ezen kívül körülmegtekintéseket is végeznek. Az ellenőrzést végzők ezután megteszik a tapasztaltak alapján megfogalmazott javaslataikat. Az ellenő-

zésről a kórház főigazgatója és minőségügyi vezetője írásbeli feljegyzést kap. Ha az ellenőrzés során az ellenőrzést végzők hibákat találnak, az illetékes terület vezetőjével történt megbeszélés után, egy későbbi időpontban visszaellenőrzésre kerül sor.

Fehérgyarmaton az ellenőrzések elvégzését és a megfelelést nehezíti a rekonstrukció, ami miatt az elmúlt időszakban az osztályok elhelyezésével, a munka megszervezésével, a zökkenőmentes és magas színvonalú betegellátás biztosításával kapcsolatban többszöri változtatásokra került sor. Ennek ellenére eddig semmilyen komolyabb probléma nem történt, amire büszkének lehetnek a kórház dolgozói.

Berecz Judit hangsúlyozta, hogy minden terület ellenőrzését folyamatosan végzik. Az eredeti terv szerint minden hónapban egy fekvőbeteg osztály, egy szakrendelő és egy háttérszolgáltató terület ellenőrzésére kerül sor. A tervet ugyan részben módosítani kellett, de az ellenőrzések nem maradnak el, azokra valamely területen minden hónapban sor kerül. Nemrég zajlott le a már említett belgyógyászatban az ellenőrzés, legutóbb pedig májusban a háttérszolgáltatók (ellátási osztály, műszaki osztály, beruházási osztály) ellenőrzése történt meg. A következő alkalommal az eddig még nem ellenőrzött szakrendelők kerülnek sorra. A cél az, hogy a legközelebbi felügyeleti audit időpontjáig az összes terület belső minőségügyi ellenőrzése legalább egyszer megtörténjen. A felügyeleti auditot ősszel meg fogja még előzni egy ahhoz hasonló, átfogó belső audit.

Dr. Lengyel Anna kérdésünk-

re válaszolva és az előzőekhez kapcsolódva megerősítette: a rendszeres, gyakori ellenőrzésekre, a folyamatos fejlesztésre, a jobbító tevékenységekre véleménye szerint is szükség van, de ez a szabvány előírása is. A Szatmár-Beregi Kórház vásárosnaményi vezető auditora

is kiemelte ugyanakkor, hogy az egyre jobb minőség elérése érdekében a kórházon belül az előírásoknál nagyobb számban történnek az ellenőrzések, és a kötelezően

meghatározottnál több munkát végeznek a belső auditorok.

Vásárosnaményban eddig a sebészeti osztály, a radiológiai osztály, a szülészet-nőgyógyászati osztály, a krónikus-rehabilitációs osztály, a belgyógyászati osztály és az ápolási osztály ellenőrzése történt meg. Az ellenőrzések során mind az orvosi, mind pedig az ápolási területen csupán kisebb, főleg adminisztrációs hiányosságokat tapasztaltak a szakemberek, de nagy korrekcióra szoruló eltérést nem tapasztaltak. Dr. Lengyel Anna hangsúlyozta: a feltárt hiányosságok egy esetben sem veszélyeztették a betegellátás biztonságát. A felismert hiányosságok korrigálását folyamatosan végzik az érintettek.

A következő felügyeleti auditon való sikeres helytállással szorosan összefüggő cél a gyógyítás színvonalának, ehhez kapcsolódva a betegelégedettség és a dolgozói elégedettség mutatóinak további javítása. A gyakori ellenőrzések a beregi telephelyen is biztosítják a minőségi előírások betartásának folytonosságát, amiért a kórházban dolgozó belső auditoroknak érdemes plusz munkát vállalni.

Berecz Judit

Dr. Lengyel Anna

MINŐSÉGÜGYI RENDSZERREL AZ ÉLELMEZÉS BIZTONSÁGÁÉRT

Miért fontos a HACCP rendszer bevezetése?

Az Impulzus márciusi számában *Pataki Jánosné*, kórházunk fehérgyarmati ételmezésvezetője jegyzett egy írást, amelyben röviden szó volt a közétkeztetésben, az élelmiszeriparban és a vendéglátóiparban, azaz az ételmezés minden területén hazánkban is egyre elismertebb és hamarosan kötelezővé váló HACCP rendszerről. *Pataki Jánosné* – aki május 22-én és 23-án Budapesten, az Egészségügyi Minisztérium szervezésében lebonyolított, HACCP programmal kapcsolatos továbbképzésen is részt vett – ezúttal részletesebben is nyilatkozott lapunknak a rendszer lényegéről, kórházunkban történő bevezetéséről.

Pataki Jánosné elmondta, hogy a budapesti kétnapos továbbképzés, amely vizsgával zárult, azért volt minden résztvevő számára igen hasznos, mert kórházi ételmezési szakembereknek volt szervezve, kiemelten a kórházi ételmezéssel foglalkozott. Erre azért volt nagy szükség, mert a HACCP rendszert 2003. január 1-ig mint minden közétkeztetést vállaló konyhának, illetve élelmiszeripari, vagy vendéglátó-ipari egységnek, úgy a kórházi ételmezési üzemeknek is ki kell dolgozniuk és a gyakorlatban alkalmazniuk kell.

Mi is az a HACCP? A HACCP angol rövidítés (a Hazard Analysis Critical Control Point rövidítése), melynek magyar fordítása a következő: veszélyelemzés, kritikus szabályozási pontok. Annak, hogy Magyarországon is az eredeti rövidítést használjuk, egyszerű oka van: ez a világon mindenhol elfogadott minőségügyi biztonsági rendszer és mindenhol így ismert.

Azokon a helyeken, ahol bevezetik a HACCP rendszert, garantálható és ellenőrizhető a nagyon komoly higiénés előírások betartása. A rendszer a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, nem pedig a potenciálisan szóba jöhető veszélyek kialakulása esetén azok elhárítására, bár természetesen – mintegy következő lépésként – ezzel kapcsolatos

előírásokat is tartalmaz. A minőségügyi rendszert úgy kell kiépíteni, hogy bármilyen ve-

nyegesebb feladat. Figyelembe kell venni, hogy a kórházba kerülő betegek között sokan le-

korlat során előforduló probléma megoldásával kapcsolatos lehetőséget ismertettek a hallgatósággal.

Pataki Jánosné elmondta, hogy a Szatmár-Beregi Kórház jól halad a rendszer kiépítésével. Már elkészült a teljes terv az idei évre lebontva. Megtörtént a rendszer kiépítésén dolgozó munkacsoport létrehozása, amelybe minden szakterületről érkeztek szakemberek. Erre a munkacsoportra azért van szükség, mert mindenki a saját területével kapcsolatban tudja a legjobban, hogy milyen potenciális veszélyekre kell felhívni a többi ember figyelmét. A munkacsoportban helyet kapott higiénikus, dietetikus, illetve anyaggyártási szakember, de a műszaki osztály részéről is jelen van munka-, baleset- és tűzvédelemmel foglalkozó munkavédelmi képviselő. Az egész munka összefogására szükség van külső képviselő cég szakemberére is. Ez a szakember a kórház felső vezetésének megállapodása alapján ugyanannak a Qualimed Kft-nek a képviselője, amely cég a kórházban már működő minőségügyi rendszer kiépítésében és a rendszer működését igazoló tanúsítvány megszerzésében is kulcsszerepet vállalt. A jelenlegi aktuális feladat a helyzetfelmérés, amelyet logikus rendben követnek majd az újabb feladatok.

Pataki Jánosné

szélyforrás, tehát mindenféle mikrobiológiai, kémiai és fizikai veszélyforrás is kiküszöbölhető legyen. A mikrobiológiai veszélyek közül a legfontosabb a szalmonella, a kémiai veszélyek között a vegyszerek és tisztítószer maradványok szerepelnek az első helyeken, míg fizikai veszélyt jelenthet például az emberi hajszál, köröm, de akár gyűrű, szög, vagy a drótmosó leváló, illetve kiálló darabja is.

A kórházi ételmezésben azért is nagyon fontos a HACCP rendszer bevezetése, mert bár itt a dolgozók is étkezhetnek, mégis a betegek ételmezése a leglé-

romlott állapotban vannak, akiknek a kórokozók, baktériumokkal szembeni ellenálló képességük nem olyan, mint az egészséges embereké. A továbbképzésen külön felhívták a figyelmet a diéta fontosságára, a dietetikusok szerepére.

Kórházunk ételmezésvezetője a továbbképzésen elhangzott előadások közül kiemelte az egyik fő előadónak, az Országos Ételmezési és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) neves szakemberének *prof. dr. Rigó János* és *Sósné dr. Gazdag Mária* nék a referátumát. Mindketten számos, a mindennapi gya-

Ébéd tálalása a fehérgyarmati kórházi étteremben

Mosogatás közben a fehérgyarmati konyha dolgozó

BESZÁMOLÓ AZ ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGI BELGYÓGYÁSZ SZAKCSOPORT TUDOMÁNYOS ÜLÉSÉRŐL

A közelmúltban, május 17-én került megrendezésre Vásárosnaményban a Hotel Fehérben az Észak-Kelet Magyarországi Belgyógyász Szakcsoport tavaszi tudományos ülése. Az, hogy ennek a komoly szakmai összejövetelnek a megszervezésére kórházunk kapott lehetőséget, kiemelkedő jelentőségű, az intézmény és szakemberei elismertségét is jelzi. Az alábbiakban erről a sikeresen lebonyolított tudományos ülésről közlünk összefoglalót.

A tudományos ülésen megjelent résztvevőket házigazdaként először *dr. Szabó István*, a Szatmár-Beregi Kórház vásárosnaményi telephelyének orvos-vezetője, kórházunk II. Belgyógyászati Osztályának osztályvezető főorvosa köszöntötte, majd *Jüttner Csaba*, Vásárosnamény város polgármestere üdvözölte a belgyógyász szakcsoport nagy számú megjelent tagjait.

A tudományos ülést *dr. Vadász Mária*, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója nyitotta meg. Kiemelte, hogy megtiszteltetés és öröm, hogy 24 év után ismét Vásárosnamény város, illetve kórházunk lehet házigazdája a szakcsoport rendezvényének. *Dr. Vadász Mária* röviden ismertette a résztvevőkkel kórházunk működését, a betegellátásban betöltött szerepét, majd arra kérte a megjelenteket, hogy az általa elmondottakról személyesen is győződjenek meg, és tiszteljék meg jelenlétükkel az előadásokat követő, délutáni kórházlátogatást.

Prof. Dr. Kakuk György a Szakcsoport Elnökségének nevében szólt a hallgatósághoz, kiemelve az ilyen tudományos ülések jelentőségét, a szakmai fejlődésben betöltött szerepét.

Dr. Vadász Mária megnyitó beszéde közben. Bal oldalon *dr. Simon János*, *Jüttner Csaba* és *prof. dr. Kakuk György*, jobb oldalon pedig *dr. Szabó István* látható.

A tudományos ülés titkárai:
dr. Simon János és *dr. Szabó István*

Megköszönte az előadóknak, hogy vállalták a tanulságos előadásokkal a részvételt, dicsőreően nyilatkozott a körülmé-

nyekről, majd átadta a szót az előadóknak.

A rendezvény délelőtti óráiban öt szakmai előadás – kü-

lönleges, ritkán előforduló, nehezen diagnosztizálható betegséget bemutató, a terápia során számos kérdést felvető, a gyógykezelési lehetőségeket elemző, tanulságos esetek ismertetésére alapozott referátum – hangzott el. *Dr. Sümegi János*, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház főorvosa "Gyomorműtét utáni ritka szövődmény endoscopos észlelése" (társszerző: *dr. Jubász László* osztályvezető főorvos), *dr. Mátyus Zsolt*, aki szintén a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház főorvosa (társszerző: *dr. Juhász László* osztályvezető főorvos) "Kronikus C hepatitis, extrahepatikus jelenségek", *dr. Neuwirth Gyula*, a Hajdú-Bihar Megyei Kenézy Gyula Kórház osztályvezető főorvosa "Vese papilla necrosis – diabetes mellitus", *dr. Gyetvai Gyula*, a Heves Megyei Markhot Ferenc Kórház osztályvezető főorvosa "Diabetes insipidus ritka esete" (társszerzők: *dr. Szilágyi Edít* adjunktus és *dr. Berbés István* igazgató), valamint *dr. Valikócs Ferenc*, a nyíregyházi Jósa András Megyei Kórház I. Belgyógyászati Osztályának főorvosa "Kétoldali arteria renalis stenosis sikeres műtéti esete" címmel tartott előadást.

Dr. Sümegi János

Dr. Mátyus Zsolt

Dr. Neuwirth Gyula

Dr. Gyetvai Gyula

Dr. Valkovics Ferenc

Az érdeklődéssel kísért színvonalas előadásokat élenk vita követte.

A kora délutáni órákban két nagyobb lélegzetű előadás hangzott el. Prof. Dr. Kakuk György, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma I. Belgyógyászati Klinikájának igazgatója tartott igen érdekes előadást "Medicina – Paramedicina" címmel, melyben a modern és az alternatív gyógyítás nyújtotta lehetőségeket hasonlította össze. Prof. Dr. Kakuk György a modern orvostudomány egyik legjelesebb hazai képviselőjeként elismerte, hogy léteznek olyan hagyományos gyógymódok, amelyek hozzáértő emberek által alkalmazva igenis hatásosak lehetnek. Ugyanakkor óva intett attól, hogy minden divatos "gyógymódban" higgyünk, maximálisan megbízzunk. Elemezte a hatékony és a bizonyítottan káros alternatív gyógymódokat, részletesen szolt a gyógynövények kedvező hatásairól, a

fitoterápiában alkalmazandó irányelvekről és egyes növények bizonyítottan káros voltáról. Hangsúlyozta, hogy csak úgy, mint a gyógyszerek esetében, ezek alkalmazásával is óvatosan kell bánni, mert a hosszú ideig tartó és nagy dózisú alkalmazás során káros hatások, túladagolási tünetek léphetnek fel. A kiváló professzor végezetül elemezte, hogy jellemzően kik veszik igénybe az alternatív kezeléseket, majd az egyes, hazánkkal összehasonlítható országok gyakorlatát, törvényeit, az ottani és a hazai tapasztalatokat tárta a hallgatóság elé, megemlítve azokat a lépéseket, amelyeket hazánknak még meg kell tenni annak érdekében, hogy a kétféle gyógyítás között megteremtődjön az összhang, és az alternatív orvoslás is kétségtől mentesen elfogadható legyen mindenki számára.

Prof. Dr. Varga Mihály a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma Igazságügyi Orvostani Intézetének igazgatója referátumában az orvosi felelősség kérdéséről beszélt részletesen. Az előadás bevezetőjében elhangzott, hogy az orvos felelőssége sokrétű, adott esetben beszélhetünk etikai, fegyelmi, polgári jogi, szabálysértési, vagy büntetőjogi felelősségről. Az orvosi felelősséget összefoglaló elfogadott és részletes definíció ismeretében Prof. Dr. Varga Mihály egyszerűbben a következőképpen fogalmazott: az orvos felel azért, amit tesz, és azért, amit nem tesz meg. Az előadás következő egységében az orvosi felelősség megállapításának sémája került bemutatásra. Elhangzott, hogy

Prof. Dr. Kakuk György

mik azok a hibák, tévedések, amik az orvosnak egy konkrét esetben felróhatók, és melyek azok a dolgok, amelyekért az orvos nem tehető felelőssé. Az előadás egyik lényeges megállapítása volt, hogy "Az orvos szabadon választhatja meg azt a gyógymódot és gyógyító eszközt, amelyet adott esetben a legalkalmasabbnak, a gyógyítás érdekében a legcélszerűbbnek tart, addig, ameddig a gyógymód, gyógyító eszköz az orvostudomány adott állásának megfelel." Ez alól is vannak azonban kivételek, amelyeket a neves professzor részletesen ismertett. Elemzés hangzott el az orvosokat érintő büntetőjogi, illetve polgári jogi felelősségi formákról, majd pedig az etikai felelősségi formákról is. Prof. Dr. Varga Mihály végezetül az orvos kötelezettségeiről szolt.

Az előadások után az előadókat igen szép, színvonalas, a megyét bemutató kiadvánnyal és helyi specialitásokkal ajándékozták meg a szer-

Prof. Dr. Varga Mihály

vezők, majd Prof. Dr. Kakuk György összegezte a vitában elhangzottakat. Végezetül dr. Szabó István mindenkinek megköszönte, hogy megtisztelte jelenlétével a rendezvényt.

A rendezvényen résztvevők ezután látogatást tettek a Szatmár-Beregi Kórház vásárosnaményi telephelyén és nagy elismeréssel szoltak a kórház rekonstrukcióval kialakult kiváló körülményekről, műszerezettségéről, és a betegellátási modellről. A kórházlátogatást ebéd követte a Hotel Fehérben, majd a tudományos ülés főorvosi értekezlettel zárult.

A rendezvény a résztvevők egyöntetű véleménye szerint magas színvonalú volt. A megjelentek közül többen dicsérték a szervezők munkáját, a témák kiválasztását, a kiváló, fényképekkel, ábrákkal illusztrált, számítógépes technikát is felhasználó, szemléletes előadásokat és a minden igényt kielégítő körülményeket.

A tudományos ülés résztvevőinek egy csoportja

A kórházunk beregi telephelyén tett látogatás egy pillanata

TÖBB ÉVTIZEDES MUNKA A BETEGEK GYÓGYULÁSÁÉRT

Muzsai Józsefné nyilatkozik lapunknak munkájáról, az ápolói hivatásról

Előző számunkban röviden már beszámoltunk arról, hogy május 14-én, a fehérgyarmati városnapi ünnepségen *Köszölgélatért* kitüntetésben részesült *Muzsai Józsefné*, a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati I. Belgyógyászati Osztályának ápolónője, aki hosszú évek óta nyugdíjasként is aktívan dolgozik, nap mint nap végzi munkáját, tanúbizonyságot téve szaktudásáról, emberségéről, kitartásáról, az élet tiszteletéről. *Muzsai Józsefné* a városi elismerés kapcsán nyilatkozott lapunknak több évtizedes munkájáról.

– Mióta dolgozik a kórházban?

– 1964 óta dolgozom a kórházban. Korábban könyvelőként dolgoztam a fehérgyarmati termelőszövetkezetben, ám a kórház indulásakor én is – mint oly’ sokan városunkban – vállaltam, hogy pályát módosítok, és ápolónő leszek. Döntésemet azóta sem bántam meg. Igaz, hogy a könyvelést is kedveltem, de nehezen viseltem, hogy állandóan az íróasztal mellett kellett ülni, mindig is szerettem mozogni, jobban vágytam egy olyan munkára, amelyet nem egy helyben kell végezni. A kórházi munka – amelynek során igazán sokat mozgunk – ugyan nagyon nehéz, de nagyon sok szépséget is rejt magában.

– Hogyan emlékszik a kezdetekre?

– Szinte csak kellemes emlékeim vannak. Az új kórházban öröm volt dolgozni, de engem a mai napig jó érzéssel tölt el, hogy részt vehetek a beteg emberek gyógyításában. A kezdeti időkben azért természetesen sok nehézséggel is meg kellett küzdeni. Én a belgyógyászati osztályon kezdtem segédápolóként, és munka mellett három évig Mátészalkára jártam tanulni, hogy képzett ápolónő lehessenek. Ez nehéz időszak volt, hiszen a munkahelyen és a tanulásban is helyt kellett állni. Mégis azt mondhatom, hogy érdemes volt vállalni a sok megpróbáltatást, a mindennapi munka során ugyanis a kórházban az embernek olyan sikerekben lehet része, amelyekhez hasonlót máshol nemigen érhet el. A bennünk bízó, osztályunkon gyógyuló beteg emberek köszönete és hálás tekintete semmivel sem pótolható.

– Dolgozott-e más osztályokon is?

– Nem, a kezdetektől a mai napig a belgyógyászaton dolgozom. Lett volna alkalmam más osztályra átmenni, de én maradtam, mert nagyon megszerettem ezt az osztályt. A belgyógyászaton

végzett munka a nővéreknek nagyon nehéz, mivel itt sok az idős, magatehetetlen ember, állandóan vár ránk valamilyen feladat, szinte soha nincsenek szabad perceink. Én azonban mindig is szerettem az idős embereket, és azt is, hogy állandó tevékenységet kell folytatni, mindig kell valakinek segíteni.

– Mennyit változtak a munkakörülmények, amióta itt dolgozik?

– Nagyon sokat. Ma sokkal könnyebb a dolgunk, mint régen volt, kényelmesebben

végezhetjük el a napi munkánkat. Régen például a fecskendőket tisztítani, mosni, sterilizálni kellett, ami hosszadalmas folyamat volt. Az egyszerű használatos eszközök, felszerelések sokkal könnyebbek, összehasonlíthatatlanul kényelmesebbé tették a munkán-

kat.

– Melyek a legszebb pillanatok a munkája során?

– A legszebb pillanatok azok, amikor az eredményt látom a munkámnak. Ez általában nem olyan látványos eredmény, mint más osztályokon, hiszen – mint mondtam – itt általában idős, nemritkán több súlyos betegségben is szenvedő emberek kezelését végezzük, akikről tudjuk, hogy teljesen nem épülhetnek fel. Nálunk az is nagy eredmény, ha kicsit javul a beteg állapotja, panaszaik, fájdal-

maik csökkennek, és önállóvá tudnak válni. Ezt sokszor sikerül elérni. Ilyenkor csakúgy mint a betegek, én is nagyon boldog vagyok, hiszen tudom, hogy az orvosok és ápoló kollégáim munkája mellett a saját munkámmal én is hozzájárultam egy ember szenvedéseinek enyhítéséhez.

– Mi a legnehezebb a belgyógyászati osztályon végzett munkában?

– A legnehezebb azt feloldozni, illetve lelkileg átélni, amikor látjuk a nagyon súlyos állapotú, vagy halálra váró betegek szenvedéseit, és tudjuk, hogy bár mindent megteszünk mi is és az orvosok is, valószínűleg elveszítjük a beteget. Ezt nem lehet megszokni, még évtizedek alatt sem. Azt, ha a műszakom alatt elveszítünk valakit, a mai napig azonnal észreveszem rajtam a családtagaim, amikor hazamegyek.

– A belgyógyászaton viszonylag sok olyan beteg van, aki korábban is feküdt már az osztályon. Velük milyen a kapcsolata?

– Valóban sok olyan beteg van, aki szinte rendszeres kezelésben részesül osztályunkon. Ez a betegségük krónikus voltából adódik, illetve abból, hogy időnként ezeknek az embereknek romlik az állapota, és ilyenkor elengedhetetlen a kórházi kezelés. Velük általában kialakul egy szorosabb kapcsolat. Tagadhatatlanul jólesik az, amikor ezek a betegek a befekvéskor szinte a köszönéssel egy időben, még mielőtt visszaköszönnék és érdeklődhetnek az állapotuk felől, azonnal már meg is kérdezik, hogy vagyok, milyen változások vannak az osztályon, éppen mit csinálok. Látom, hogy örülnek nekem. Ez

Muzsai Józsefné

Injekció előkészítése a gyógyszeres szobában

– tudniillik, hogy ilyenkor látom a felém irányuló bizalmat, ragaszkodást részükről – örömmel, jóleső érzéssel tölt el engem is.

– Elégedett-e a munkája megbecsülésével?

– Én elégedett vagyok. Úgy látom, hogy az orvosok, illetve a felelős vezetők elismerik a munkámat, megbecsülnék engem a kórházban. Itt a mai napig is ragaszkodnak ahhoz, hogy dolgozzam, annak ellenére is számítanak rám, hogy

már hosszú évek óta nyugdíjas vagyok. Ez sokat jelent számomra. Ugyanilyen fontos, hogy érzem a nővér kollegák megbecsülését, szeretetét. Jól esik, amikor a munkatársak örülnek, hogy velem kerülnek egy műszakba, és az is szívmengető érzés, amikor a fiatal nővérek azt mondják, hogy sokat tanulnak tőlem. A legfontosabb azonban – mint mondtam – a betegek megbecsülése, az, hogy bíznak bennem.

Munka közben a betegágyánál

Elismerés a munkatársaktól

A fehérgyarmati városnapi ünnepség után, május 27-én került sor kórházunkban arra a kis összejövetelre, melyen Muzsai Józsefnét köszöntötték a kórház felső vezetése, az Ápolási Egyesület

helyi vezetősége és a szakdolgozók képviselőiben jelen levő munkatársak. A kollegák egy szál virág, valamint szerény ajándék átadása mellett gratuláltak a városi kitüntetéshez, és azt kívánták, hogy Muzsai Józsefné még sokáig jó egészségnek örvendve dolgozhasson, és enyhítse a beteg

emberek szenvedéseit a fehérgyarmati belgyógyászatban. Felvételünkön a köszöntő szavak elhangzása és az ajándék átadása előtti egyik pillanatot örökítettük meg.

DIÉTÁS TANÁCSOK • DIÉTÁS TANÁCSOK

MÁJBETEGEK ÉTRENDJE

A májbetegek diétájának a lényege, hogy zsírszegény, fűszerszegény, durvarostmentes, szénhidrátújs legyen. A szénhidrátoknak, a B5 vitaminnak és a triptofánnak (fehérjében levő aminosavnak) bizonyítottan májvédő hatása van.

Magas B5 vitamin tartalma **az élesztőnek, a marhamájnak, a tojássárgájának, a földimogyorónak és a sárgarépnának, valamint a félbarna kenyérnek van.**

Legmagasabb triptofán tartalma **a sajtoknak és a túróknak van. Magas a triptofán tartalma a marhalépnek, a burgonyának, a mandulának, a szójának és a marhamájnak.**

GABONAFÉLÉK, SÜTŐIPARI TERMÉKEK:

Bármilyen gabonaféle (rizs, búza, rozs) fogyasztható, bármilyen sütőipari termék, kenyér, száraztészta, kifli, zsemle, péksütemények, kuglófok fogyaszthatók, kivéve a réteseket és a vajas, omlós tésztákat.

HÚSOK, HÚSKÉSZÍTMÉNYEK:

A húсок közül a sovány húсок, baromfi, nyúl, marhahús

fogyasztható zsírszegényen elkészítve: főzve, párolva, fóliában sütve.

Húskészítmények közül a sovány húskészítmények: gépsonka, sonkaszalámi, párizsi, virsli, krinolin, baromfisonkák, sovány baromfifelvágottak fogyaszthatók.

TILOS a füstölt húсок, szárazkolbászok, lecsókolbász, szalonna, tepertő, baromfitepertő és minden zsíros felvágott (olasz, veronai, soproni) fogyasztása.

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK:

Mindenféle tejtermék fogyasztható, sőt minél több sajt, tehéntúrót, sós vagy édes ízesítéssel, joghurtot, kefirt ajánlatos fogyasztani.

Egyedül a füstölt sajtok, vagy a magas zsírtartalmú sajtok fogyasztása korlátozott.

ZÖLDSÉGEK, FŐZELÉKEK, GYÜMÖLCSÖK:

Káposzta, karfiol, karalábé kivételével minden főzelékféle fogyasztható, a zöldborsó, zöldbab pürének elkészítve.

A szárazhüvelyesek, a gomba, az uborka, a paradicsom, a retek durvarost-tartalmuk miatt nem fogyaszthatók.

VÁLTOZATOS NYÁRI PROGRAMOK A SORSTÁRSOK KLUBBAN

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének fehérgyarmati székhelyű Sorstársak Klubja minden hónap utolsó szerdáján tartja összejöveteleit a fehérgyarmati művelődési házban. A klub tagjai a legutóbbi, május 29-én megtartott rendezvényükön számos fontos információt, tanácsot kaptak a klub működésével és a tagokat érintő problémák megoldási lehetőségeivel kapcsolatban. A megjelentek értesülhettek a közeljövő terveiről, programjairól, és ekkor került sor a klubtagok névnapjára, anyák napi köszöntésére, és rendhagyó módon a férfiak napját is megünnepelték a Sorstársak Klub tagjai.

A május végi rendezvényen *Gazda Istvánné*, a fehérgyarmati székhelyű, de térségi feladatokat is ellátó

klub elnöke köszöntötte a megjelenteket.

A rövid üdvözlő beszéd után a klub hagyományainak megfelelően került sor a névnapjukat az év első felében ünneplő sorstársak köszöntésére. (A klubban nem havonta, hanem fél-évente köszöntik meg egymást a tagok.) A névnapjára a klub rendezvényén megjelentek megemlékeztek az anyák napjáról, és az egyenjogúság jegyében férfinapot is tartottak.

Gazda Istvánné lapunk kérdésére válaszolva el-

mondta, hogy bár igen kevés pénz áll rendelkezésükre, ilyenkor mégis minden-

kit megajándékoznak, és bár szerény keretek között, de megvendégelik egymást. A névnapjukat ünneplőket most egy-egy szál virággal köszöntötték.

Azok a klubtagok, akik édesanyák, egy konyhai kendőt, a férfiak pedig egy-egy pár zsebkendőt kaptak.

A klub összejövetelén szó esett a közeljövő programjairól, az ezekkel kapcsolatos teendőkről is. Elhangzott, hogy június 29-én lesz egy

nagyobb klubtalálkozó Fehérgyarmaton, ahol hat klub tagjai fognak részt venni. A szervezők Debrecenből, Nyíregyházáról, Tiszavasváriból, Tiszalökről és Mátészalkáról hívták meg az ottani klubok tagjait városunkba. Ezen a rendezvényen kulturális programok is lesznek, verseket, prózai alkotásokat és zeneszámokat hallgathatnak majd meg a megjelentek.

A tervek között szerepelnek nyári kirándulások is. A klub vezetése szatmári, nyíregyházi és egy Eger környéki kirándulás megszervezésén munkálkodik. Szintén a közeli jövő tervei között szerepel egy közös fehérgyarmati strandolás.

Az elkövetkező időszak teendőinek megbeszélése után a klubfoglalkozás csakúgy, mint máskor is, kötetlen formában zajló beszélgetéssel folytatódott.

Gazda Istvánné

SIKERESEN MŰKÖDIK A JÓ HALLÁS ÉS TÜRELEM KLUBJA

Az elmúlt év novemberében alakult meg *A jó hallás és türelem klubja*, mint a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének (SINOSZ) fehérgyarmati székhelyű, de térségi feladatokat is ellátó csoportja. A klub rendezvényeiről lapunk hasábjain is többször beszámoltunk. Most, amikor már több mint fél év eltelt a megalakulás óta, arra kértük *Szikszai Zoltánnét*, a klub vezetőjét, hogy értékelje az elmúlt időszakot.

Szikszai Zoltánné lapunk kérdésére válaszolva elmondta, hogy a klub sikeresen működik, az összejöveteleken általában sokan vesznek részt, és egyre többen döntenek úgy a hallássérültek közül, hogy belépnek a klubba. A késő tavaszi és kora nyári összejövetelekkel kapcsolatban sajnos mindez nem mondható el, elég kevesen voltak a klubtagok és érdeklődők a legutóbbi két rendezvényen. A klubvezető ezt elsősorban az iskolai ballagásokra való készülődéssel (a klub tagjai majdnem mindannyian nagyszülők), az egyházi eseményekre (például konfirmálásra, úrvacsoraosztásra) való felkészüléssel, valamint a nyári mezőgazdasági munkák elvégzésének

szükségességével magyarázza, és reméli, hogy a következő rendezvényeken ismét sokan lesznek jelen.

Kérdésünkre, hogy milyen a klub vezetése és tagjainak kapcsolata a Szatmár-Beregi Kórházzal, *Szikszai Zoltánné* azt válaszolta, hogy kitűnő, minden előzetes várakozást felülmúló az együttműködés az intézet orvosaival és szakdolgozóival. A fül-orr-gége osztály orvosai és audiológiai asszisztensei már több előadást tartottak a klub összejövetelein a halláscsökkenés okairól, a gyógykezelés le-

Szikszai Zoltánné

hetőségeiről, a modern hallásvizsgálatokról és a hallókészülékek fajtáiról, azok használatáról, karbantartásáról. Kórházunk szakemberei

hasznos tanácsaikkal nagyon sokat segítettek a nagyothallók problémáinak megoldásában. Külön öröm, hogy az orvosok és asszisztensek mellett *Balogh Árpád*, a kórház orvosi műszere is sokat segít, vállalja, hogy a kisebb hibákat megjavítja a készülékeken.

A jó hallás és türelem klubja, mint a hallássérültek érdekvédelmi és segítő szervezete minden hónap utolsó pénteki napján tartja összejöveteleit a fehérgyarmati Művelődési Ház emeleti termében.

A tervezett programokról és a pontos dátumokról a klub hivatali helyiségében *Szikszai Zoltánné* városi elnök készséggel ad bővebb tájékoztatást. Ugyancsak a hivatali helyiségben történik a tagsággal kapcsolatos ügyintézés, valamint itt van lehetőség személyes segítség, és tanácsok kérésére is.

Cím: 4900 Fehérgyarmat, Bessenyei u. 2. (volt MHSZ iroda)
Telefon: (06-44)-362-416
Ügyfélfogadás: minden kedden 9 és 12 óra között

A NYÁR VESZÉLYEI

Előzzük meg a betegségeket és baleseteket!

A nyár kétségtelenül az egyik legszebb évszak, mely szépségeivel elkápráztatja az embereket. Ez az évszak hagyományosan a hosszabb szabadságok ideje is, amikor megpróbálunk kikapcsolódni, feledni a munkás hétköznapok minden gondját-baját. A nyár tehát nagyon sok kellemes élményt tartogathat számunkra, ugyanakkor ilyenkor számos veszély is leselkedik ránk, amelyekről Magyarországon a tapasztalatok és szomorú statisztikák szerint sokan hajlamosak megfeledkezni. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – felhívjuk a figyelmet a nyár néhány jellemző veszélyére.

Nyáron különösen fontos odafigyelni arra, hogy mit eszünk. Fogyasszunk sok zöldséggel, gyümölcsöt nyersen, vagy főtt ételként. A gyümölcsöket és zöldségeket fogyasztás, vagy főzés előtt alaposan mossuk meg! Általában nem, de nyáron különösen nem ajánlottak a nehéz, zsíros ételek, mert a nagy melegben a szervezet még inkább megterhelik. Fontos a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel, mivel ebben az évszakban testünk jobban párologtat, mint a hűvösebb évszakokban. Ajánlott legalább napi 2-3 liter folyadékot elfogyasztani. Csapvíz helyett az ásványvizet javasoljuk, mivel ez biztosítja a párolgással eltávozó sók, ásványi anyagok utánpótlását. A folyadék pótlását lehetőleg ne alkoholos itallal oldjuk meg!

Nyáron az ételek hamar megromlanak. Ilyenkor lehetőleg csak frissen készült ételeket fogyasszunk, mivel a melegben tárolt ételekben gyorsan elszaporodnak az elsősorban gyomor- bélfertőzési megbetegedéseket kiváltó kórokozók. Gyorsan romló ételeket (például franciasalátát) ebben az évszakban ne készítsünk!

Célszerű a napozással is vigyázni! Még a leégésre kevésbé hajlamos embereknek sem tanácsos több órán keresztül a napon lenni, az érzékeny bőrűeknek pedig csak néhány perces napozás

ajánlott, ám ez is csak magas fényvédő faktorú krémmel. A déli órákban lehetőleg senki ne tartózkodjon a napon! Érdemes megfogadni ezeket a tanácsokat, mert a leégés és a napszúrás nagyon veszélyes, sokkal több szenvedést

Felvételünkön térségünk legnagyobb folyójának, a Tiszának a vásárosnamény-gergelyiugornyai szakasza látható. A természetes vizek nyáron páratlan élményekkel ajándékozhatnak meg, de nem szabad megfeledkezni a veszélyekről sem.

okoz, mint amennyi örömtől fosztjuk meg magunkat, ha csak mértékkel ismerkedünk a nyári nap sugaraival.

És végül néhány mondat a vizek veszélyeiről. Hazánk folyókban, tavakban gazdag ország, ezáltal számtalan lehetőséget biztosít a kikapcsolódásra. A víz jó barát, de a meggondolatlan ember számára végzetes ellenséggé válhat. Érdemes tehát megfontolni és megfogadni a következőket. A víz felszínét figyelve megállapítható a folyás, sodrás iránya és nagysága, látható az örvények helye. Ne fürdőzzünk erős

sodrású, vagy örvényes folyóban. Hazánkban a folyók és tavak vize átláthatatlan, nem tudhatjuk, hogy ahol éppen vagyunk, milyen mély a víz, és milyen tárgyak (például kidőlt fák, kövek) vannak benne. Éppen a vizek

méteres körzetében, kikötők, vesztelő és rakodóhelyek, kijelölt zárt vízisí, és vízirobot (Jet Ski), valamint egyéb motoros vízi sport eszköz közlekedésére szolgáló pályák, hajóállomások területén, illetve egészségre ártalmas vizekben. A kijelölt fürdőhelyek kivételével nem szabad fürödni továbbá a határvizekben, és a városok belterületén levő szabadvizekben.

Ahol viszont szabad, ott is érdemes megfontolni, megfogadni a következőket. Ne fürdjünk teli gyomorral! Ügyeljünk a víz hőmérsékletére! Soha ne ugorjunk felhevült testtel a vízbe, hűsük le magunkat a fürdőzés előtt! Figyeljünk oda az akadályokra! Soha ne ússzunk egyedül! Figyeljük a strand területét jelző bójákat! Ahol van, fontos figyelni a viharjelzésre! Alkoholos állapotban a fürdés nagyon veszélyes! Nem tanácsos a fürdés betegség, vagy gyógyszeres kezelés alatt. Azonnal ki kell menni a vízből és szárazra kell törölközni, ha fázunk!

Ezek tehát a legfontosabb dolgok. Ha megfogadják a tanácsokat és betartják a szabályokat – amelyeket nem ellenünk, hanem éppen a mi biztonságunk érdekében hoztak meg – akkor szép emlék maradhat a nyári, vízparti pihenés.

(Forrás és további információk a hazai vizek veszélyeiről: Magyar Vöröskereszt)

átláthatatlansága, azaz az adott helyen esetleg sekély volta, valamint az említett, a vizekben gyakran megtalálható tárgyak miatt, soha ne ugorjunk fejest folyók, vagy tavak vizébe! Legyünk óvatosak, és csak a kijelölt helyeken fürdjünk!

Tilos fürdeni hajóútban, a hajóutat és hajózási akadályt jelző bóják, nagy hajók, úszó munkagépek, és fürdés célját nem szolgáló úszóművek 100 méteres körzetében. Ugyancsak tilos a fürdés vízlepcsők és vízi munkák 300 méteres, hidak, vízkivételi művek, egyéb vízi műtárgyak komp és révátkelőhelyek 100

„SEGÍTS, HOGY MI IS SEGÍTHESSÜNK!”

TERVEZETT VÉRADÁSOK

Febérgyarmat és környéke

július 3.	Tunyogmatolcs
július 10.	Tunyogmatolcs
július 17.	Szatmárcseke
július 24.	Szamossályi
július 30.	Kisszekeres
július 31.	Panyola

Vásárosnamény és környéke

július 1.	Barabás, Beregdaróc
július 2.	Gyüre, Aranyosapáti
július 8.	Vámosatya
július 30.	NAFÉM Kft., INTERSPAN Faipari Kft.

A lakosság és a munkahelyek igényeinek megfelelően a program változhat.

ADJ VÉRT! ÉLETET ADSZ!

HELYESBÍTÉS

Lapunk előző számában a "Diétás tanácsok – A köszvény étrendi kezelése: purinszegény étrend" című írásunkban tévesen azt közöltük, hogy a köszvényes betegek étrendjének összeállításakor "Olajos magvak (dió, mogyoró, mandula) és gesztenye felhasználását nem javasoljuk." Ez nem felel meg a valóságnak, éppen az ellenkezőjét célszerű figyelembe venni a diéta megtervezésekor. Az ominózus mondat tehát helyesen: **"Olajos magvak (dió, mogyoró, mandula) és gesztenye felhasználását nem korlátozzuk."**

A téves közlésért elnézést kérünk Tisztelt Olvasóinktól.

VICCEK

A beteg elmegy a rendelőbe, hogy a számára a szakorvosa által előírt EKG-t megcsináltassa. Mialatt az asszisztens előkészíti a gépet, a következő párbeszéd zajlik le:

– Szeretném felhívni a figyelmét, ktsasszony, hogy dextrocardiám van. – szól a beteg.

– Az mi? – kérdezi az asszisztens.

– Azt jelenti, hogy a szívem a mellkasom jobb oldalán van, és nem a balon – válaszol a páciens. – Csak azért mondom, hogy megfelelően tudja beállítani a gépet.

Az asszisztens megköszöni a figyelemzetetést és miközben a betegre erősíti az elektródákat, köznapiban hangon megkérdezi:

– És mondja, régóta van ez magának?

– Doktor úr! Elaltatnak a műtét előtt?

– Természetesen.

– Rendben van. De előre kijelentem, hogy amit narkózis alatt az adóbevallásomról mondok, abból egy szó sem igaz.

– Miért olyan kövér a férjed?

– Mert az orvos azt mondta neki, hogy minden evés után ihat egy pohár sört. Azóta egy nap tízszer eszik...

Kovács elviszi a gyereket az orvoshoz.

– Doktor úr, a kislányomnak nébány napja ferde lett a szeme és állandóan mosolyog. Mit tegyek?

– Lazítani kellene a kislány copfján, Kovács úr!

Rövid tudományos hírek

Anyatej és ész

Az anyatejes táplálás időtartama befolyásolja az intelligenciát – állítják norvég kutatók, akik 345 gyermek szellemi funkcióit vizsgálták meg 13 hónapos, illetve 5 éves korukban. Kiderült, hogy azok a gyerekek, akik három hónappal rövidebb ideig szoptak, az intellektuális teljesítmények terén mind 1, mind 5 évesen jelentősen elmaradtak kortársaik átlagától.

Évszázados rekord Japánban

Tavaly a nyilvántartás szerint összesen 15475 japán ember életkora haladta meg a száz évet, kétszer annyié, mint öt évvel korábban – adta hírül a közelmúltban a japán egészségügyi miniszter. A szigetország nap mint nap "évszázados rekordot" javít. 1996-ban összesen 7373 százévesrel, vagy százánál is több nyarat látott lakossal büszkélkedhetett az ország, s azóta töretlenül emelkedik az évszázadosok száma csakúgy, mint a várható élettartam. Jelenleg a japán nők átlagosan 84,62, a férfiak pedig 77,64 évig élnek.

HOSSZÚ NIKOTINHATÁS

A kamaszkori dohányzás érzékenyebbé tesz a depresszióra, a szorongásra, a figyelemzavarokra – állítják amerikai kutatók, akik serdülő patkányoknak intravénásan közel 3 héten át nikotint adagoltak. Az állatok vérében a stresszhormonok szintje még hosszú idő elteltével is a normális kétszerese, illetve négyszerese volt, attól függően, hogy az ifjú patkány mennyi nikotint kapott.

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház lapja

Felelős kiadó:

Dr. Vadász Mária főigazgató

Szerkesztő: Szabó Ádám, Módy Elek

Fotó: Szabó Ádám

Szerkesztőség: 4900 Fehérgyarmat,

Damjanich u. 1. Pf. 5.

Tel.: 44/511-111, Fax: 44/511-130

Nyomdai előkészítés:

Szentjóni-Szabó Attila 20/41-41-521

Készült 500 példányban

MÓDY PRINT Nyomda

Nyíregyháza